

دنیای ناشناخته در اعماق اقیانوس: کشف بیش از ۵۰ گونه شگفت‌انگیز در نزدیکی جزیره ایستر!

دنیای زیر آب، همواره مملو از شگفتی‌ها و رازهای ناگشوده بوده است. دانشمندان اخیراً در یک اکتشاف بی‌نظیر، بیش از ۵۰ گونه جدید از موجودات دریایی را در نزدیکی جزیره ایستر (Rapa Nui) در شیلی شناسایی کرده‌اند. این کشف در رشته‌کوه دورافتاده Salas y Gómez Ridge صورت گرفته است، در ادامه به جزئیات این اکتشاف شگفت‌انگیز می‌پردازیم.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، در طی یک سفر اکتشافی که توسط موسسه اقیانوس اشمیت (Schmidt Ocean Institute) رهبری شد، مجموعه‌ای جذاب از حیات دریایی کشف شد. بیش از ۵۰ گونه که پیش از این برای علم ناشناخته بودند، در این منطقه وسیع به طول ۲۹۰۰ کیلومتر از کوه‌های زیردریایی، شناسایی شدند. این مأموریت که از فوریه تا آوریل ۲۰۲۴ (بهن ۱۴۰۲ تا فروردین ۱۴۰۳) به طول انجامید، توسط یک تیم بین‌المللی متشکل از ۲۵ دانشمند از ۱۴ سازمان مختلف انجام شد. این گروه از متخصصان به بررسی کوه‌های دریایی واقع در رشته‌کوه Salas y Gómez Ridge، منطقه‌ای بکر در اقیانوس آرام پرداختند. محققان در مجموع ۱۶۰ گونه را کشف کردند که بین ۵۰ تا ۶۰ گونه از آن‌ها در نگاه اول به عنوان گونه‌های جدید شناسایی شدند.

در میان این کشفیات، مرجان‌های اعماق دریا، اسفنج‌های شیشه‌ای، ماهی مرکب، توتیا، نرم‌تنان، ماهی، خرچنگ، ستاره دریایی و اسکوات لابسترها (Squat Lobsters) دیده شدند؛ گونه‌هایی که قبلاً در این منطقه مشاهده نشده بودند. آریادنا مچو (Ariadna Mechó)، محققی از مرکز ابررایانه‌ای بارسلونا (Barcelona Supercomputing Center)، اظهار داشت: اما در نگاه اول بین ۵۰ تا ۶۰ گونه بالقوه جدید پیدا کرده‌ایم، و احتمالاً با بررسی نمونه‌ها در آزمایشگاه این تعداد افزایش خواهد یافت. «این یافته قابل توجه، بسر این موضوع تأکید دارد که ما چقدر در مورد اکوسیستم‌های اعماق دریا اطراف جزیره ایستر اطلاعات کمی داریم و اهمیت این آب‌های ناشناخته را بیش از پیش نشان می‌دهد.

این سفر اکتشافی که بیش از ۴۰ روز به طول انجامید، با مشارکت دانشمندانی از شیلی، ایالات متحده، ایتالیا، اسپانیا و هلند انجام شد. نکته قابل توجه، این بود که برای اولین بار یک زیست‌شناس دریایی از Rapa Nui به نام امیلیا راآ پالمّا توکی (Emilia Ra'a Palma Tuki) در چنین مأموریت مهمی شرکت داشت. توکی، فارغ‌التحصیل جدید دانشگاه کاتولیکای شمالی (Universidad Católica del Norte) شیلی، در کنار متخصصان بین‌المللی به کاوش در اعماق Salas y Gómez Ridge پرداخت. تمرکز این تیم فقط فهرست‌نویسی گونه‌ها نبود، بلکه مطالعه اکوسیستم‌های موجود در کوه‌های دریایی منفرد نیز بود. کوه‌های دریایی و دو جزیره‌ای که آن‌ها بررسی کردند، به دلیل محیط‌های منحصر به‌فردشان، مانند باغ‌های اسفنج شیشه‌ای و صخره‌های مرجانی عمیق، شناخته شده‌اند.

یافته‌های این تحقیق می‌تواند نقش مهمی در شکل دادن به آینده حفاظت دریایی در منطقه ایفا کند. دکتر خاویر سلانِس (Dr. Javier Sellanes)، یکی از رهبران این سفر اکتشافی از دانشگاه کاتولیکای شمالی شیلی، اهمیت این کشفیات را اینگونه توضیح داد: «زیستگاه‌ها و جوامع جانوری شگفت‌انگیزی که در طول این دو سفر اکتشافی کشف کرده‌ایم، نمونه بارزی از این واقعیت است که چقدر در مورد این منطقه دورافتاده اطلاعات کمی داریم.»

داده‌های جمع‌آوری‌شده از این مأموریت می‌تواند به تدوین شیوه‌های مدیریت بهتر برای مناطق حفاظت‌شده دریایی (MPA) در شیلی کمک کند. همانطور که تیم به تجزیه و تحلیل خود ادامه می‌دهد، هدف آن‌ها مشارکت در ایجاد مناطق حفاظت‌شده دریایی جدید، و به طور بالقوه گسترش حفاظت در اطراف Rapa Nui و دیگر سایت‌های مهم در Salas y Gómez Ridge است.

دکتر اریِن ای ایستون (Dr. Erin E Easton)، دانشمند ارشد از دانشگاه تگزاس ریو گراند ولی (University of Texas Rio Grande Valley)، نیز این احساس را تأیید کرد و بر اهمیت حفظ کل این رشته‌کوه تأکید کرد. او خاطر نشان کرد: «مشاهده اکوسیستم‌های متمایز در کوه‌های دریایی منفرد، اهمیت حفاظت از کل رشته‌کوه، نه فقط چند کوه دریایی، را برجسته می‌کند.»/

سایت واضح پزشکی

سرتیتر گروه راهبردی - مرتضی فاخری - اشتغال

به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی، همواره مورد توجه سیاست‌گذاران و پژوهشگران بوده است. در کشور ایران، با توجه به وسعت جغرافیایی، تنوع اقلیمی و اقتصادی مناطق مختلف، پدیده شکاف جغرافیایی در حوزه اشتغال نیز نمود عینی پیدا کرده است. این شکاف به معنای تفاوت‌های قابل ملاحظه در فرصت‌های شغلی، نرخ بیکاری، کیفیت مشاغل و سطح درآمد بین مناطق مختلف کشور، به‌ویژه بین مناطق شهری و روستایی و همچنین بین نواحی مرکزی و پیرامونی، است. درک عمیق از ابعاد این شکاف، علل و پیامدهای آن و همچنین راهکارهای مؤثر برای کاهش آن، از اهمیت بسزایی برخوردار است تا بتوان به سوی توسعه متوازن و پایدار در سراسر کشور گام برداشت.

به گزارش روزنامه اقتصاد سراسرآمد، مرتضی فاخری، محقق و پژوهشگر حوزه اقتصاد در نوشتاری اختصاصی برای این روزنامه به بررسی ابعاد شکاف اقتصادی در کشور و تاثیرگذاری و پیامدهای آن در حوزه اشتغال نقاط مختلف کشور پرداخته است. او در این نوشتار تأکید می‌کند که شکاف جغرافیایی در اشتغال ایران یک چالش چندوجهی است که ریشه در عوامل تاریخی، اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی دارد. این مطلب را در ادامه می‌خوانید:

ابعاد شکاف جغرافیایی در اشتغال ایران

شکاف جغرافیایی در اشتغال ایران را می‌توان از جنبه‌های مختلفی مورد بررسی قرار داد:
۱. تفاوت در نرخ بیکاری: یکی از آشکارترین نمودهای شکاف جغرافیایی، تفاوت در نرخ بیکاری بین استان‌ها و مناطق مختلف است. برخی استان‌ها، به‌ویژه در مناطق مرکزی و کلان‌شهرها، نرخ بیکاری پایین‌تری را تجربه می‌کنند، در حالی که استان‌های واقع در مناطق مرزی، محروم یا باساقابیت‌های اقتصادی کمتر، با نرخ‌های بیکاری بسیار بالاتر مواجه هستند. این تفاوت‌ها نه‌تنها نشان‌دهنده نابرابری در دسترسی به فرصت‌های شغلی است، بلکه می‌تواند منجر به مهاجرت نیروی کار ماهر از مناطق کمترتوسعه‌یافته به مناطق برخوردار شود.

۲. تفاوت در کیفیت مشاغل: علاوه بر کمیت فرصت‌های شغلی، کیفیت آن‌ها نیز در مناطق مختلف متفاوت است. در مناطق برخوردار، سهم مشاغل پایدار، با درآمد مناسب و همراه با بیمه و مزایا بیشتر است، در حالی که در مناطق کمتر توسعه‌یافته، مشاغل فصلی، غیررسمی و با درآمد ناپایدار سهم بیشتری دارند. این امر بر سطح رفاه و امنیت شغلی ساکنان این مناطق تأثیر مستقیم می‌گذارد.

۳. تفاوت در ساختار اشتغال: ساختار اقتصادی مناطق مختلف کشور نیز بر پدیده شکاف جغرافیایی اشتغال تأثیرگذار است. استان‌هایی که اقتصادشان متکی بر بخش‌های تولیدی، صنعتی و خدمات دانش‌بنیان است، معمولاً فرصت‌های شغلی متنوع‌تر و پایدارتری را ارائه می‌دهند. در مقابل، استان‌هایی که اقتصادشان عمدتاً بر کشاورزی یا استخراج منابع به‌ایستوار است، با چالش‌های بیشتری در زمینه ایجاد اشتغال پایدار و با ارزش‌افزوده بالا مواجه هستند. تغییرات اقلیمی و خشکسالی نیز بر اشتغال در بخش کشاورزی تأثیرگذار بوده و شکاف جغرافیایی را تشدید می‌کند.

۴. شکاف بین مناطق شهری و روستایی: یکی از برجسته‌ترین ابعاد شکاف جغرافیایی، تفاوت بین فرصت‌های شغلی موجود در مناطق شهری و روستایی است. شهرها به دلیل تمرکز سرمایه‌گذاری، زیرساخت‌ها،

فعالیت‌های اقتصادی متنوع، معمولاً ظرفیت بیشتری برای جذب نیروی کار دارند. در مقابل، مناطق روستایی با چالش‌هایی نظیر کمبود سرمایه‌گذاری، ناکافی بودن زیرساخت‌ها، و محدودیت در تنوع فعالیت‌های اقتصادی مواجه هستند که این امر منجر به بیکاری پنهان یا آشکار در این مناطق می‌شود.

۵. شکاف بین مناطق مرکزی و پیرامونی: علاوه بر شکاف شهری-روستایی، شکاف بین مناطق مرکزی و پیرامونی کشور نیز قابل توجه است. مناطق مرکزی به معمولاً شامل کلان‌شهرها و استان‌های برخوردارتر هستند، از دسترسی بهتر به منابع، تکنولوژی و بازارهای مصرف برخوردارند. این در حالی است که مناطق پیرامونی، به‌ویژه در نواحی مرزی یا مناطق دورافتاده، از دسترسی محدودتری به این عوامل کلیدی توسعه بهره‌مند هستند.

علل شکاف جغرافیایی در اشتغال ایران

شکاف جغرافیایی در اشتغال ایران نتیجه تعامل پیچیده عوامل مختلفی است که می‌توان آن‌ها را در دسته‌های زیر طبقه‌بندی کرد:

۱. تمرکزگرایی تاریخی و اقتصادی: نظام اقتصادی و مدیریتی ایران در طول دهه‌های گذشته، به‌طور تاریخی تمایل به تمرکزگرایی داشته است. این تمرکزگرایی در سطوح مختلف، از تصمیم‌گیری‌های سیاسی و اقتصادی گرفته تا توزیع منابع و سرمایه‌گذاری، به نفع مناطق مرکزی و کلان‌شهرها عمل کرده است. این امر باعث شده تا فرصت‌های شغلی و فعالیت‌های اقتصادی به‌طور نامتوازن در سراسر کشور توزیع شوند.

۲. تفاوت در زیرساخت‌ها: تفاوت‌های فاحش در سطح توسعه زیرساخت‌ها (مانند راه‌ها، حمل‌ونقل، انرژی، ارتباطات و دسترسی به اینترنت پرسرعت) بین مناطق مختلف، یکی از عوامل اصلی شکاف جغرافیایی اشتغال است. مناطق برخوردارتر از زیرساخت‌های مناسب‌تری برخوردارند که این امر جذابیت سرمایه‌گذاری و ایجاد کسب‌وکار را در این مناطق افزایش می‌دهد.

۳. نظام توزیع منابع و سرمایه‌گذاری: نحوه تخصیص بودجه، تسهیلات بانکی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری نیز نقش مهمی در شکل‌گیری و تشدید شکاف جغرافیایی دارد. به‌طور معمول، مناطق کمترتوسعه‌یافته دسترسی محدودتری به منابع مالی و سرمایه‌گذاری دارند که این امر مانعی جدی بر سر راه ایجاد و توسعه فرصت‌های شغلی پایدار در این مناطق است.

۴. تفاوت در سرمایه انسانی و دانش: سطح تحصیلات، مهارت‌ها و دسترسی به آموزش‌های تخصصی در مناطق مختلف متفاوت است. مناطق برخوردارتر معمولاً از سرمایه انسانی قوی‌تر و دسترسی بهتری به دانش و فناوری نوین برخوردارند که این امر به ایجاد مشاغل دانش‌بنیان و با ارزش‌افزده بالا منجر می‌شود. در مقابل، مناطق کمترتوسعه‌یافته با کمبود نیروی کار ماهر و متخصص مواجه هستند.

۵. عوامل اقلیمی و محیطی: همانطور که پیشتر اشاره شد، عواملی مانند خشکسالی، کمبود آب و اقلیم نامساعد در برخی مناطق، به‌ویژه در مناطق روستایی و کویری، تأثیرات منفی بر فعالیت‌های اقتصادی، به‌خصوص کشاورزی، گذاشته و اشتغال را در این مناطق محدود کرده است.

۶. سیاست‌های منطقه‌ای و منطقه‌گذاری: ناکارآمدی برخی سیاست‌های منطقه‌ای و عدم توجه کافی به ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه مناطق مختلف، در شکل‌گیری و تشدید شکاف جغرافیایی اشتغال بی‌تأثیر نبوده است. نبود

استراتژی‌های مدون و متناسب با ویژگی‌های هر منطقه، مانع از بهره‌برداری بهینه از منابع و پتانسیل‌ها شده است.

پیامدهای شکاف جغرافیایی در اشتغال

شکاف جغرافیایی در اشتغال نه‌تنها نابرابری اقتصادی را تشدید می‌کند، بلکه پیامدهای اجتماعی، سیاسی و امنیتی نیز به همراه دارد:

۱. مهاجرت‌های داخلی: عدم وجود فرصت‌های شغلی کافی و با کیفیت در مناطق کمتر توسعه‌یافته، منجر به مهاجرت گسترده جمعیت، به‌ویژه جوانان و نیروی کار ماهر، به سمت مناطق برخوردار و کلان‌شهرها می‌شود. این مهاجرت‌ها باعث خالی‌شدن روستاها، ایجاد فشار بر زیرساخت‌های شهری، افزایش ناهنجاری‌های اجتماعی در شهرها و از دست رفتن سرمایه انسانی در مناطق مبدأ می‌شود.

۲. افزایش نابرابری و شکاف طبقاتی: شکاف جغرافیایی در اشتغال به‌طور مستقیم با نابرابری در درآمدی و تشدید شکاف طبقاتی مرتبط است. افرادی که در مناطق برخوردار زندگی می‌کنند، به دلیل دسترسی بهتر به فرصت‌های شغلی با درآمد بالاتر، از وضعیت اقتصادی بهتری برخوردارند، که این امر می‌تواند به نارضایتی اجتماعی و بی‌ثباتی منجر شود.

۳. فقر و محرومیت: در مناطقی که فرصت‌های شغلی محدود است، نرخ فقر و محرومیت اجتماعی افزایش می‌یابد. این امر نه‌تنها بر وضعیت معیشتی افراد، بلکه بر سلامت، آموزش، کیفیت کلی زندگی آن‌ها تأثیر منفی می‌گذارد.

۴. کاهش انسجام اجتماعی و ملی: نابرابری‌های شدید اقتصادی و اجتماعی ناشی از شکاف جغرافیایی می‌تواند به تضعیف حس تعلق و انسجام ملی منجر شود. بی‌عدالتی در توزیع فرصت‌ها می‌تواند باعث ایجاد احساس تبعیض و ناامیدی در میان ساکنان مناطق کمترتوسعه‌یافته شود.

۵. پیامدهای امنیتی: در برخی مناطق مرزی یا محروم که با مشکلات اقتصادی و اشتغال مواجه هستند، ممکن است زمینه‌های بروز ناآمنی‌های اجتماعی یا سیاسی فراهم شود. کاهش فقر و ایجاد فرصت‌های اقتصادی می‌تواند به ارتقای امنیت در این مناطق کمک کند.

راهکارها و سیاست‌های پیشنهادی برای کاهش شکاف جغرافیایی اشتغال

برای مقابله با پدیده شکاف جغرافیایی در اشتغال ایران، نیازمند اتخاذ مجموعه‌ای از سیاست‌های جامع و هماهنگ در سطوح مختلف هستیم:

۱. توسعه متوازن منطقه‌ای و سیاست‌گذاری مبتنی بر ظرفیت‌های محلی: لازم است سیاست‌گذاری‌ها از رویکرد بالا به پایین و متمرکز فاصله گرفته و به سمت رویکردی مبتنی بر ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه هر منطقه حرکت کند. شناسایی مزیت‌های نسبی هر استان و منطقه و حمایت از توسعه صنایع و فعالیت‌های اقتصادی متناسب با این مزیت‌ها، گامی مهم در این زمینه است.

۲. توزیع عادلانه منابع و سرمایه‌گذاری: دولت باید در تخصیص بودجه، تسهیلات بانکی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی، رویکردی عادلانه‌تر اتخاذ کند. اولویت‌دهی به مناطق کمترتوسعه‌یافته و محروم در تخصیص منابع، می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار در این مناطق کمک کند. ایجاد مناطق آزاد تجاری و صنعتی در نقاط استراتژیک می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال کمک کند.

۳. توسعه زیرساخت‌ها در مناطق کمتر توسعه‌یافته: سرمایه‌گذاری جدی در توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل، انرژی، ارتباطات (به‌ویژه اینترنت پرسرعت)، و خدمات عمومی در مناطق کم‌برخوردار، از اهمیت بالایی برخوردار است. دسترسی بهتر به زیرساخت‌ها، سرمایه‌گذاری در

«سراسرآمد» بررسی کرد؛

پیامدهای شکاف جغرافیایی برای اشتغال ایرانیان

راهکارهای پیش‌رو برای کاهش شکاف جغرافیایی اشتغال چیست؟

این مناطق را جذاب‌تر کرده و به ایجاد فرصت‌های شغلی کمک می‌کند.

۴. حمایت از کارآفرینی و کسب‌وکارهای کوچک و متوسط: توسعه فرهنگ کارآفرینی و حمایت از شکل‌گیری و رشد کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در مناطق مختلف، به‌ویژه در مناطق روستایی و کمتر توسعه‌یافته، می‌تواند نقش مهمی در ایجاد اشتغال ایفا کند. ارائه تسهیلات کم‌بهره، آموزش‌های تخصصی، و مشاوره به کارآفرینان، از جمله راهکارهای مؤثر در این زمینه است.

۵. توسعه بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی: با توجه به اهمیت بخش کشاورزی در بسیاری از مناطق روستایی و همچنین تأثیرات تغییرات اقلیمی، تمرکز بر توسعه کشاورزی پایدار، احیای اراضی و حمایت از صنایع تبدیلی و تکمیلی مرتبط با بخش کشاورزی، می‌تواند به ایجاد اشتغال پایدار در این مناطق کمک کند.

۶. سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی و توسعه مهارت‌ها: ارتقای کیفیت نظام آموزشی در مناطق مختلف، به‌ویژه در مناطق کمترتوسعه‌یافته، و ارائه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای متناسب با نیاز بازار کار هر منطقه، از اهمیت بالایی برخوردار است. این امر به افزایش توانمندی نیروی کار و کاهش شکاف مهارت‌ها کمک می‌کند.

۷. تحول در سیاست‌های اشتغال و بازار کار: دولت باید سیاست‌های فعال بازار کار را با هدف کاهش بیکاری، به‌ویژه در مناطق محروم، طراحی و اجرا کند. این سیاست‌ها می‌تواند شامل برنامه‌های توانمندسازی، کارپایی و حمایت از انتقال شغلی باشد. همچنین تسهیل مقررات‌گذاری برای راه‌اندازی کسب‌وکار و کاهش بروکراسی اداری در مناطق محروم می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال کمک کند.

۸. تقویت تمرکززدایی اداری و سیاسی: واگذاری اختیارات و مسئولیت‌های بیشتر به سطوح استانی و محلی، می‌تواند به بهبود تصمیم‌گیری‌ها و تخصیص بهینه‌تر منابع براساس نیازها و ظرفیت‌های هر منطقه کمک کند.

۹. استفاده از فناوری‌های نوین و اقتصاد دیجیتال: توسعه زیرساخت‌های لازم برای استفاده از فرصت‌های اقتصاد دیجیتال و کسب‌وکارهای آنلاین، می‌تواند به ایجاد مشاغل جدید و کاهش اثرات محدودیت‌های جغرافیایی در برخی مناطق کمک کند. ارائه آموزش‌های مرتبط با مهارت‌های دیجیتال و حمایت از کسب‌وکارهای آنلاین در مناطق دورافتاده می‌تواند بسیار مؤثر باشد.

۱۰. توجه به اشتغال پایدار و رفاه اجتماعی: سیاست‌گذاری‌ها باید بر ایجاد اشتغال پایدار و با کیفیت تمرکز کنند که علاوه بر درآمدزایی، به ارتقای رفاه اجتماعی و کیفیت زندگی ساکنان مناطق مختلف منجر شود. این امر شامل توجه به بیمه، خدمات بهداشتی و سایر مزایای شغلی است.

نتیجه‌گیری

شکاف جغرافیایی در اشتغال ایران یک چالش چندوجهی است که ریشه در عوامل تاریخی، اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی دارد. بی‌توجهی به این شکاف نه‌تنها نابرابری اقتصادی را تشدید می‌کند، بلکه پیامدهای اجتماعی و سیاسی ناگواری به دنبال دارد. مقابله با این پدیده نیازمند یک رویکرد جامع و چندجانبه، مبتنی بر توسعه متوازن منطقه‌ای، توزیع عادلانه منابع، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و سرمایه انسانی و حمایت از کارآفرینی و کسب‌وکارهای محلی است. دولت و سیاست‌گذاران باید با اتخاذ سیاست‌های خلاقانه و واقع‌بینانه و با در نظر گرفتن ظرفیت‌ها و نیازهای خاص هر منطقه، گام‌های مؤثری در جهت کاهش این شکاف و دستیابی به توسعه پایدار و فراگیر در سراسر کشور بردارند. این امر، نه‌تنها به نفع ساکنان مناطق کمترتوسعه‌یافته، بلکه به نفع کل اقتصاد و جامعه ایران خواهد بود.

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

فریداعیزی - اقتصاد سراسرآمد